

ברכת החמה

לכתחילה יש לומר את ברכת החמה מזריחת החמה ועד סוף שלוש שעות "זמניות" (שעות זמניות הם שעות פרופורציונליות כאשר מחלקים ל-12 את הזמן מזריחת השמש ועד לשקיעת החמה). במידה ולא אמרתם את הברכה עד למועד זה, ניתן לומר את הברכה עד לחצות היום (שש שעות "זמניות" לאחר זריחת החמה).

יש לומר את הברכה לאחר תפילת שחרית, וכדאי לאומרה בנוכחות קהל גדול ככל האפשר.

את ברכת החמה יש לומר כשהפנים מופנות לכיוון מזרח.

הַלְלוּהָ, הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם, הַלְלוּהוּ בְּמְרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָּל מַלְאָכָיו, הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו: הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ, הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ שָׁמַי הַשָּׁמַיִם, וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, כִּי הוּא צָוָה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לְעַד לְעוֹלָם, חֶק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר:¹

יש להצמיד את הרגליים ולהסתכל על השמש לפני אמירת הברכה, אך אין להסתכל עליה בעת אמירת הברכה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, עֹשֶׂה מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁחֲחִינוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִגִּיעֵנוּ לְזֶמַן הַזֶּה:

לְמַנְצַח מְזִמּוֹר לְדָוִד: הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל, וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מְגִיד הַרְקִיעַ: יוֹם לְיוֹם יִבְיַע אֱמֶר, וְלַיְלָה לְלַיְלָה יַחֲוֶה דַעַת: אֵין אֱמֶר וְאֵין דְּבָרִים, בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם: בְּכָל הָאָרֶץ יֵצֵא קוֹם וּבִקְצֵה תֵבֵל מְלִיָּהֶם, לְשֶׁמֶשׁ שֵׁם אֱהֵל בָּהֶם: וְהוּא כְּחָתָן יֵצֵא מִחֻפְתּוֹ, יִשִּׁישׁ כְּגִבּוֹר לְרוּץ אֶרֶח: מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ, וְתִקּוּפְתּוֹ עַל קְצוֹתָם, וְאֵין נִסְתָּר מִחֻמְתּוֹ: תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ, עֲדוּת יְיָ נֶאֱמָנָה מִחֻפִּימַת פֶּתִי: פְּקוּדֵי יְיָ יִשְׁרִים מְשֻׁמְחֵי לֵב, מִצּוֹת יְיָ בְּרַח מְאִירַת עֵינַיִם: יִרְאֵת יְיָ טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לְעַד, מְשֻׁפְּטֵי יְיָ אֱמֶת, צְדָקוֹ יַחֲדוּ: הַנְּחַמְדִּים מִזְהָב וּמִפֶּזֶז רֵב, וּמִתּוֹקִים מִדְּבֶשׁ וּנְנֶפֶת צוּפִים: גַּם עֲבָדְךָ נִזְהָר בָּהֶם, בְּשִׁמְרָם עֵקֶב רֵב: שְׁגִיאוֹת מִי יִבִּין, מִנְּסֻתְרוֹת נִקְנִי: גַּם מִזְדִּים חֲשׂוֹךְ עֲבָדְךָ, אֵל יִמְשְׁלוּ בִּי, אֲזִ אֵיתָם, וְנִקִּיתִי מִפֶּשַׁע רֵב: יִהְיוּ לְרִצּוֹן אֱמֶרִי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:²

שִׁיר לְמַעֲלוֹת, אֲשֶׁא עֵינַי אֶל הַהָרִים, מֵאֵין יָבוֹא עֲזָרִי: עֲזָרִי מֵעַם יְיָ, עֹשֶׂה

¹ תהילים קמח, פסוקים א-ו.
² תהילים יט.

שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אֵל יִתֵּן לְמוֹט רִגְלֶךָ, אֵל יָנוּם שְׁמֶרְךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן,
שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יִי שְׁמֶרְךָ, יִי צִלְךָ עַל יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יִכְפֶּה, וַיְהִי
בַלַּיְלָה: יִי שְׁמֶרְךָ מִכָּל רָע, יִשְׁמֹר אֶת נַפְשְׁךָ: יִי יִשְׁמֹר צְאֲתְךָ וּבֹאֲךָ, מַעֲתָה וְעַד
עוֹלָם:³

הַלְלוּיָהּ, הִלְלוּ אֵל בְּקִדְשׁוֹ, הִלְלוּהוּ בְרִקְיעַ עֲזוֹ: הִלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרֹתָיו, הִלְלוּהוּ
כְּרֹב גְּדֻלוֹ: הִלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר, הִלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכִנּוֹר: הִלְלוּהוּ בְּתֹף וּמְחֹל,
הִלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִגְבִּי: הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי שְׁמַע, הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל
הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יְהִי הַלְלוּיָהּ:⁴

תָּנוּ רַבָּנֵינוּ: הַרְוֵאָה חֲמָה בְּתַקוּפָתָהּ, אֹמֵר בְּרוּךְ עוֹשֶׂה בְּרֵאשִׁית. וְאֵימַת הָיוּ?
אָמַר אַבְיִי: כֹּחַ שְׁנֵינוּ, וְהִדְר מְחִזּוֹר, וְנִפְלָה תְּקוּפַת נִיסָן בְּשַׁבְּתָאֵי, בְּאוֹרְתָא
דְּתַלְתָּ, נִגְהֵי אַרְבַּע:⁵

לְמוֹנָח בְּנִינֹת מְזֻמּוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יַחַנְנוּ וַיְבָרְכֵנוּ, יָאֵר פָּנָיו אֶתְנוּ סֵלָה:
לְדַעַת בְּאָרֶץ דְּרַכְךָ, בְּכָל גּוֹיִם יִשְׁוַעְתְּךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלֵם:
יִשְׁמְחוּ וַיְרַנְּנוּ לְאֵמִים, כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל, וְלְאֵמִים בְּאָרֶץ תִּנְחַם סֵלָה:
יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלֵם: אָרֶץ נִתְּנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים
אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כֹּל אֶפְסֵי אָרֶץ:⁶

עֲלִינוּ לְשִׁבְחָ לְאֵדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שְׁלֵא עֲשָׂנוּ כְּגוֹיֵי
הָאָרְצוֹת, וְלֹא שְׁמָנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה, שְׁלֵא שָׁם חִלְקֵנוּ כְּהֵם, וְגוֹרְלָנוּ כְּכָל
הַמּוֹנֵם, שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֵבֶל וְלָרִיק. וְאַנְחָנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים
לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֵה שְׁמַיִם וַיּוֹסֵד אָרֶץ,
וּמוֹשֵׁב יְקָרוֹ בְּשָׁמַיִם מְמַעַל, וְשִׁכְנִית עֲזוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד,
אֲמַת מַלְכָּנוּ, אֶפְסֵי זוּלָּתוֹ, כִּפְתוּב בְּתוֹרָתוֹ: וַיְדַעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֵל לְבַבְךָ, כִּי
יִי הוּא הָאֱלֹהִים, בְּשָׁמַיִם מְמַעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד:⁷

³ שם, קכא.

⁴ שם, קג.

⁵ מסכת ברכות, דף נט, ב.

⁶ תהילים פרק צו.

⁷ דברים, ד, לט.

וְעַל כֵּן נִקְוָה לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לְרֹאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֲרַת עֲזֶךָ, לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן
הָאָרֶץ, וְהַאֲלִילִים כָּרוֹת יִכְרְתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׂדֵי, וְכָל בְּנֵי בְּשָׂר יִקְרְאוּ
בְּשִׁמְךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רְשָׁעֵי אָרֶץ. יִכְירוּ וַיִּדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תִבְל, כִּי לָךְ תִּכְרַע
כָּל בָּרֶךְ, תִּשָּׁבַע כָּל לְשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקְר
יִתְּנוּ. וַיִּקְבְּלוּ כָּלֵם עֲלֵיהֶם אֶת עוֹל מַלְכוּתְךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד.
כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֹךְ הִיא, וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד, כְּפִתּוּב בְּתוֹרַתְךָ: יְיָ יִמְלֹךְ
לְעֹלָם וָעֶד:⁸ וְנֹאמַר: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד
וְשִׁמוֹ אֶחָד:⁹

⁸ שמות, טו, יח.
⁹ זכריה יד, ט.